

Aan de raad.

Raadsvergadering : 21 september 2010
Agendapunt : 9.
Onderwerp : Vaststelling Beeldkwaliteitsplan Buitengebied Westerveld
Portefeuillehouder : K. Smidt
Afdeling/team : Leefomgeving
Adviseur : J. Kamping
Registratienummer : 10/15790

Beslispunten:

Vaststellen Beeldkwaliteitsplan Buitengebied Westerveld als toetsingskader/inspiratiebron.

Raadsvoorstel

1. Inleiding

De Nota van uitgangspunten voor het nieuwe bestemmingsplan buitengebied geeft aan dat de kernkwaliteiten van het landschap zoals beschreven in de Kadernota buitengebied, moeten worden uitgewerkt in een beeldkwaliteitsplan.

Dit plan moet dienen als informatiebron en toetsingskader voor ontwikkelingen in het buitengebied die duidelijk gevolgen hebben voor het landschap.

Het plan is samen met het nieuwe bestemmingsplan voor het buitengebied opgesteld en in procedure gebracht.

Het ontwerp van het Beeldkwaliteitsplan heeft ter inzage gelegen met de mogelijkheid om zienswijzen kenbaar te maken. Van deze mogelijkheid is gebruik gemaakt.

Met enkele aanpassingen en aanvullingen is het plan gereed gemaakt voor behandeling in de gemeenteraad.

2. Gevraagde beslissing (advies)

Vaststelling van het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied Westerveld

3. Beoogd effect

Verruiming en vereenvoudiging van ontwikkelingsmogelijkheden in het buitengebied, onder voorwaarde van een goede landschappelijke inpassing.

4. Argumenten

Kadernota buitengebied

De in 2006 door de raad vastgesteld Kadernota buitengebied Westerveld geeft in hoofdlijnen aan welke ruimtelijke visie de gemeente heeft op de toekomstige ontwikkeling van het buitengebied.

Met de kadernota heeft de raad ervoor gekozen nieuwe ontwikkelingen positief te benaderen, mits deze gericht zijn op behoud en versterking van de kernkwaliteiten van het landschap en ook een positieve bijdrage leveren aan de plattelandseconomie. Omgevingskwaliteit en maatschappelijke meerwaarde werden centraal gesteld als nieuwe kansen voor particulier initiatief.

De kadernota wordt toegepast op nieuwe ontwikkelingen die ruimtelijk vrij ingrijpend zijn en waar het bestemmingsplan niet in voorziet. Dit betekent dat aan de hand van de kadernota wordt afgewogen of in

voorkomend geval het bestemmingsplan wordt gewijzigd. Voor medewerking aan een nieuwe ontwikkeling kan een landschappelijke tegenprestatie worden verlangd die verder gaat dan de ruimtelijke inpassing van het project.

De kadernota is richtinggevend voor het nieuwe bestemmingsplan buitengebied.

Nota van uitgangspunten en bestemmingsplan

De vertaalslag van het 'ja-mits principe' van de kadernota naar het nieuwe bestemmingsplan voor het buitengebied heeft plaats gehad door middel van de vaststelling in 2008 van de Nota van Uitgangspunten. Voor een aantal thema's is bepaald hoe het bestemmingsplan eruit komt te zien.

Er is gekozen voor het opstellen van een bestemmingsplan dat recht doet aan de ruimtelijke basiskwaliteit van het gebied en dat ontwikkelingskansen biedt voor bestaande en nieuwe functies in het buitengebied.

Het bestemmingsplan biedt bijvoorbeeld mogelijkheden om medewerking te verlenen aan schaalvergroting, toevoeging van nevenfuncties en ook voor wijziging van functies. Voor agrarische bedrijven is een bedrijfskavel geïntroduceerd waar alle bedrijfsonderdelen een plek kunnen krijgen. De bouwvlakken zijn binnen de bedrijfskavel niet strak begrensd. Voor recreatiebedrijven is afhankelijk van de kwetsbaarheid van de omgeving uitbreiding mogelijk. De inrichtingsmogelijkheden van een recreatieterrein zijn verruimd waardoor het gemakkelijker wordt om in te spelen op de recreatiebehoefte. Voor vrijkomende boerderijen zijn veel nieuwe functies mogelijk gemaakt.

Minder regelgeving en het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden is belangrijk voor de plattelandseconomie, maar kan negatieve gevolgen hebben voor de ruimtelijke kwaliteit van het landschap. In de Nota van uitgangspunten is dit ondervangen door het landschap als randvoorwaarde te stellen.

Dit betekent dat de kernkwaliteiten van het landschap worden beschermd en dat redelijke eisen worden gesteld aan een goede landschappelijke inpassing.

In het bestemmingsplan is geregeld voor welke ontwikkelingen die het bestemmingsplan biedt, eisen worden gesteld aan de landschappelijke inpassing.

De beschrijving van de kernkwaliteiten van het landschap in de kadernota is vrij globaal en daardoor niet rechtstreeks toepasbaar bij de uitvoering van het bestemmingsplan.

Daarom is in de nota van uitgangspunten vastgelegd dat een beeldkwaliteitsplan wordt opgesteld.

Beeldkwaliteitsplan en welstandsnota

In het bestemmingsplan is aangegeven voor welke situaties het beeldkwaliteitsplan van toepassing is.

In het plan zijn de onderscheidende kenmerken van de verschillende landschapstypen uit de kadernota overgenomen.

Uitgewerkt is hoe bij plannen die duidelijk invloed hebben op het landschap, gezorgd kan worden dat voldoende rekening wordt gehouden met deze belangrijke landschappelijke kenmerken.

Het plan is primair gericht op de ruimtelijke kwaliteit van het landschap en moet samen met de welstandsnota die primair gericht is op bebouwing, bevorderen dat zorgvuldig wordt omgegaan met de omgevingskwaliteit.

Door inspiratiebeelden en uitgebreide toelichting wordt duidelijk gemaakt hoe een goede landschappelijke inpassing kan worden bereikt. Hiermee wordt een handreiking geboden bij de planvorming.

Het beeldkwaliteitsplan en de welstandsnota vullen elkaar aan en worden ook in samenhang toegepast. De wijze waarop het beeldkwaliteitsplan wordt toegepast gaat goed samen met de welstandsnota, zij het dat het hier gaat om het stellen van redelijke eisen aan de landschappelijke inpassing. Hierdoor zijn er geen negatieve gevolgen voor de afhandelingstermijn.

De toetsing vindt hoofdzakelijk plaats aan de hand van de uitgewerkte kenmerken die horen bij het landschapstype waar de voorgenomen ontwikkeling plaats vindt.

Zienswijzen

Het ontwerp van het plan heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen met de mogelijkheid om zienswijzen kenbaar te maken.

Er zijn zeven zienswijzen ingediend. De merendeel positieve reacties kunnen met dankzegging worden beantwoord.

De volgende zienswijzen vergen een nadere beantwoording:

De Natuur en Milieufederatie Drenthe staat zeer positief tegenover het plan, maar vindt het jammer dat in de toelichting staat vermeld dat een zelfstandige ontwerpstyl niet uitgesloten mag worden en dat er met creatieve deskundigheid met het beeldkwaliteitsplan om mag worden gegaan. De milieufederatie stelt voor deze passage niet op te nemen.

Beantwoording:

Wij lezen dit niet zo in het beeldkwaliteitsplan, maar ontleen aan deze opmerking dat ten onrechte de indruk kan ontstaan dat het beeldkwaliteitsplan een vrijblijvend document is.

Het plan is mede bedoeld als inspiratiebron om te bevorderen dat vanaf de start van een planontwikkeling rekening wordt gehouden met de kenmerken van het landschap. Het bieden van ruimte voor creativiteit hoort daar bij, maar het resultaat is zeker niet vrijblijvend. Bij de beoordeling zal in elk geval worden getoetst aan de kernkwaliteiten van het landschap, maar ook zal binnen redelijke grenzen worden meegewogen of voldoende rekening is gehouden met de aanbevelingen die in het beeldkwaliteitsplan staan. Deze benadering zal in het kader van de voorlichting ook zo worden uitgedragen.

De Land- en Tuinbouw Organisatie Noord staat niet achter de passage over het gebruik van kunstverlichting in veestallen gedurende de nachtperiode en vraagt daar overleg over. Verder vraagt de LTO in het bestemmingsplan vast te leggen dat eventuele beplanting niet binnen het bouwvlak hoeft te liggen en dat het moderne agrarische bedrijf over twee ontsluitingen (in- en uitrit) moet kunnen beschikken.

Beantwoording:

Wij vinden de aanbeveling in het beeldkwaliteitsplan met betrekking tot het gebruik van kunstverlichting in veestallen gedurende de nachtperiode terecht. Wij gaan hierover graag in overleg met de sector.

De overige opmerkingen hebben eigenlijk betrekking op het bestemmingsplan.

De plaats van de beplanting heeft uit oogpunt van de kwaliteit van het landschap geen koppeling met het bouwvlak.

In particuliere zienswijzen wordt gevraagd of de adviezen en aanbevelingen uit het beeldkwaliteitsplan als stimulerend of als bindend worden gehanteerd. Er wordt geattendeerd op mogelijke procedurevertraging en kostenverhoging.

Verder wordt de opmerking gemaakt dat de referentiebeelden uit het oeuvre van de opstellers komen en dat het merendeel van de gebouwen die in de gemeente worden gebouwd, daarmee niet overeen komen.

Het zou een rijke toevoeging zijn als het plan wordt voorzien van 'gewone' goede voorbeelden.

Dit om meer tegemoet te komen aan de variëteit die er in het Drentse landschap bestaat aan bouwwerken, die veelal door zelfbouw zijn gerealiseerd en niet door architecten.

Een andere opmerking betreft de in sommige tekeningen aangegeven maten, indien deze afwijken van het bestemmingsplan.

Beantwoording:

Hiervoor hebben wij aangegeven dat het beeldkwaliteitsplan stimulerend en binnen redelijke grenzen bindend is. Het is de bedoeling dat het beeldkwaliteitsplan voor bouwplannen in samenhang met de welstandsnota wordt toegepast. Beide zijn gericht op behoud en versterking van de omgevingskwaliteit en vullen elkaar aan.

Door integrale advisering door het Drents Plateau verwachten wij geen procedurevertraging en hooguit beperkte kostenverhoging.

Het Drents Plateau heeft constructief meegewerkt aan de totstandkoming van het beeldkwaliteitsplan.

Aan het werkproces wordt de komende tijd de nodige aandacht besteed.

In het plan wordt niet gesproken over referentiebeelden maar over inspiratiebeelden. Deze dienen als voorbeelden en laten zien hoe materialen en kleuren toegepast kunnen worden. De opgenomen beelden doen niets af aan andere goede voorbeelden die er ongetwijfeld zijn.

In het beeldkwaliteitsplan is een passage opgenomen over de verhouding met de regels van het bestemmingsplan.

